

©2019 Septimiu Pan

©2019 Editura EIKON, pentru prezenta ediție

*Este interzisă reproducerea totală sau parțială a textelor,
pe orice suport audio, video sau electronic,
fără acordul deținătorului drepturilor de autor.*

Editura EIKON

Str. Smochinului nr. 8, București, România

www.librariaeikon.ro

contact@edituraeikon.ro

Copertă: Sasha Segal – Blockprint Design

Tehnoredactare: Dana Mastan – Art Press Consulting

Grafică stoc: Colourbox, #224651

ISBN 978-606-49-0093-7

DE CE UMBLĂ CUPIDON GOL

și alte chestiuni existențiale

SEPTIMIU PAN

Cuprins

9 • Inima lui Stalin	
15 • Lali	
19 • Ninjalăi de shaormărie	
22 • Cartier rezidențial	
27 • Marnică Vitezomanu'	
29 • Fotografii în oglindă	
	<i>două situații identice, doi oameni diferiți</i>
33 • Jurnal de călătorie	
	<i>sau ce face dulăul bătrân când se plictisește</i>
37 • Zbor fără aripi	
40 • Cronici rezemate de copac	
45 • Curvele	
51 • Niciodată să nu spui niciodată	
55 • Gâsca lui Sfântu' Petru	
58 • Băiatul de la pompă	
62 • Dumnezeu vede	
67 • Despre fobii și alte marafeturi	
72 • Marcel	

	Tehnici de manipulare • 76
	Dragoste cu năbădăi • 80
	De ce umblă Cupidon în curu' gol • 83
	O zi în Paradis • 88
Adonis-Rămurel față cu emanciparea • 91	
	Dihania • 95
	Dilema • 76
Coana Mare față cu destinul pisicesc • 101	
	Moartea lu' Nicu Bîzdoacă • 105
	Minune de Crăciun • 115
	Drumul spre casă • 118
	Bicicleta galbenă • 123
	Cronici anonime • 126
	Politică și mititei • 145
	O mică neînțelegere • 151
	Moartea, atunci când o trăiești • 165
	Reconstituirea unei zile oarecare • 172
	3 August • 179

Inima lui Stalin

Era într-o seară, în preajma Crăciunului. Un Crăciun uscat, ușor deprimant de privit printre crengile dezgolate din dreptul ferestrei. Ghirlandele de pe bulevarde mai alungau langoarea cenușiului, dar aici, pe străduțe, era regatul plopilor melancolici.

În birou era cald, liniște, mă luase valul ipocondriei și mă azvârlise în fose abisale, de unde încercam să ies, citind dintr-un volum oarecare al „Shogun”-ului lui James Clavel. Nu mi-a plăcut niciodată, îl „împrumutasem” de la Ilie criminalistul, asta găsisem prin cămăruța lui de la subsol.

Bate cineva la ușă. Sar brusc din indolență, iau poziția regulamentară, scot degetul din nas și rostesc solemn:

– Mdea!

Bagă capul pe ușă Alexandru, ofițerul de serviciu, un simpatic, în totală antiteză cu mine sub lupa behaviorismului comportamental. Adică, el calm plat, cu aceeași moacă impasibilă indiferent de context, eu ceva mai expresiv, spre țăcănit. Zice:

– E una... n-am înțeles prea bine... cu o tentativă de viol sau ceva de genu’, nu vrea să depună plângere, doar să ne povestească. Ce-i fac?

Știind că astea-s doar miștouri și oarecum surprins că deja nu i-a făcut ăleia brânci la mine în birou, îi răspund:

– Aha. Să vină! Ilie pe unde e? Întreb, ca să știi dacă îl

– Nu poate fi deranjat. Citește „Shogun”-ul și face bi-luțe și ăla.

– Bine, lasă-l! Mă bufnește râsul și zic în gând:

„Nu-i a bună, s-a întors miliția cu curu-n sus și s-a mu-tat cenaclul literar acilișă”.

Iese Alexandru. În timp ce aștept victima, mă pregătesc de dramoletă și indignare proletară, de parcă eu am vrut s-o... fără să cer voie, nu un tâmpit oarecare.

Rotesc de câteva ori capul, ca la încălzire și verific în sertar dacă am mănuși de cauciuc, în caz că-mi azvârle pe birou chiloțeei extrași de prezumtivul autor.

Trag aer în piept, adopt mimica comizerăției concesive, potrivită cu speța și rămân înțepenit.

La început am avut impresia că a venit cu bărbat-su. 1,80 metri, 45-46 de ani, brunet, păr negru tuns scurt, lat în spate, îmbrăcat cu scurtă de puf roșie, blugi, bocanci. Pe urmă mi-am dat seama că el e ea, că era cam lung în craci și am început să-i ghicesc trăsăturile feminine după chip. Ochii și gura plină o dădeau de gol.

Apoi, când mi-a strâns mâna de s-au auzit falangele trosnind, eu fiind pregătit pentru o atingere delicată, din vârful degetelor, iarăși am fost cuprins de îndoieli. M-am ținut tare, însă, încercând să controlez simultan expresia facială demnă și vezica panicată, ambele cât pe ce să-și exprime obiecțiile spontan.

Se așază foarte fericită, toată un zâmbet, după care începe să ciripească vesel, cu o voce plăcută, feminină,

atitudine în totală disonanță cu înfățișarea și contextul teoretic pentru care mă pregătisem. Ochiul stâng era aproape închis de un cerc violet și tumefiat, exact ca în desenele animate, sporindu-mi mai tare deruta. Amalgamul de contradicții m-a făcut să exclam în gând:

„Gata, știu! E dilie!”

– Bună ziua, o aud ciripind, mă numesc Violeta Ciomag, inginer, să vă povestesc ce-am pățit!

Iau poziția cu un deget la bărbie și o sprânceană ridicată, concentrat, manifestând interes vădit pentru narațiunea ce urma și mă las pe spate, cât să ies un pic din raza de acțiune. Zic, măcar să nu mi-o dea din prima la memecă.

– Astăzi mai devreme, acu’ o oră, o oră și ceva, veneam acasă de la serviciu. Intru pe alea din fața blocului și când să scot cheile să deschid ușa, aud fojgăială în spatele meu. Mă întorc, și ce să vezi, unu’ pe alee, dom’le, cu pantalonii în vine și paltonul desfăcut, făcea laba la mine, dom’le!

Dau să-mi manifest revolta:

– Mvai, ce oroare! Și n-ați țipat...

Mă-nterupe:

– Stai, să vezi! Ce să țiip, bă’, băiatule? Eu sunt inginer, doi ani am lucrat la mină, în subteran. Jumate din ăia au încercat să mă fută prin galeriile alea. Până nu le dădeam cu „Inima lu’ Stalin” (despre care știam că e o ditamai lopata de minerit, cam 40 x 40 cm) în cap nu se linișteau. Zic: „Ce fa’, mă, nenorocitul, cu puțolica aia?”. Din doi pași am fost lângă el și dă-i!

Respect Sare în picioare, ceea ce mă face să mă lipesc de perete și îmi arată:

– Uite așa îi dădeam, uite așa!

Asist sfios la demonstrația de box. Nu pot să nu remarca garda perfectă, eschivele, fandările și directa fulgerătoare de dreapta. După care, schimbă personajul:

– Și el, dom'le, uite așa îi fugea căpățâna într-o parte și puța în partea ailaltă...

Și mișca amplu șoldurile și capul, să-nțeleg exact traiectoria cucului în speță. Termină demonstrația, se așază gâfâind ușor, mă vede cu ochii zgâiți și râde la mine încântată:

– Da' de ce stați acolo? Vă doare ceva?

– Nu mă doare nimic, zic. Și revin la o poziție ceva mai relaxată. Bun, și? Mai departe?

Reia fermecătoare:

– L-am bătut de s-a căcat pe el. Io îi dădeam și el încerca să-și tragă chiloții, el încerca să fugă și io-l apucam de haine și îi mai dădeam. El țipa și io-l găbjeam...

– Stați, că nu mai înțeleg exact cine-i victima în povestea asta. El, ăsta, criminalu', v-a făcut și el ceva?

– Dom'le, până la urmă, în disperare de cauză, mi-a dat și el una de mi-a umflat ochiu' și m-a dat cu roatele de la vagonet în sus. Mi-a luat nițel piuitul, că până să-mi revin, am mers un pic de-a bușilea după el. Da' a apucat să fugă nenorocitu', așa, cu izmenele în vine...

Se oprește din povestit și zâmbește cu gura până la ure-

chi, așteptând să vadă ce zic.

Tac vreo două minute, să-mi revin, apoi, pun mâna pe telefon și îl sun pe Alexandru. Îi dau semnalmente agresorului și îl rog să trimită un echipaj să-l caute. Mai mult de grijă, să nu leșine prostul prin vreun boschet și să-l găsim dimineața degerat, cu cucu fâlfâind în crivăț.

Peste un sfert de oră primesc confirmarea că l-au găsit. „E frânt, nu se poate comunica cu el, stă răstignit pe-o bancă dintr-o stație de autobuz”, îmi transmit colegii.

Iau cucoana și mă duc și eu la fața locului, după ce, în prealabil, anunț să vină o ambulanță. E tot cu pantalonii descheiați, malac mare, mai înalt ca ea și bine îmbrăcat. Tăvălit ca porcul, nu știe cum îl cheamă și nu poate să articuleze, cred că și-a mușcat limba.

În timp ce încerc să aflu cum îl cheamă vine și dumneaei în spatele meu și zice:

– Dom'șef, eu mai stau? Că, parcă, îmi vine să mă apuc iar de el...

Ăsta, când îi aude vocea, odată prinde puteri, saltă capul cu ochii beliți, se scoală de pe bancă și, cu niște mugete de bivoliță rănit, fuge împiedicat direct la duba de miliție. Se urcă singur în ea și trănțește ușa după el. După ce închide bine ușa, din interior se mai aud câteva mugete scurte, a indignare și protest.

O juma' de oră s-au chinuit băieții să-l convingă să coboare din dubă și să urce în salvare, cu toate că duduia plecase demult.

Între timp se lăsase noaptea, beculețele și maimuțoii primăriei clipoceau a festivism, iar noi îl încurajam empatici:

– Hai, mă! Hai, curaj, mă, jur că a plecat!...

Până n-am lipit mașinile cur în cur, la un metru, cu ușile larg deschise, n-a fost chip.

Culmea ironiei. Când s-a hotărât el să facă pasul, la radio tocmai se transmitea un imn:

„Deasupra noastră nu e cer/C-așa e viața de miner/În mină Dumnezeu cu noi/Afară grije și nevoi”...

Mai lipsea „Inima lui Stalin”...

Dacă te întâlneai cu Lali pe stradă, n-ai fi zis în ruptul capului că-i ceva în neregulă cu ea.

Îmbrăcată întotdeauna curat, în negru, din cap până în picioare, cu fustă lungă până la pământ și batic după tipic, aducea mai curând cu o călugăriță. Statura mărunță și constituția fragilă te făceau mai degrabă să o ignori, greu puteai să o percepi ca pe un potențial pericol.

Dacă o salutai, ceea ce i se întâmpla rar, nu prea o băga nimeni în seamă, răspundea tăcut, înclinând capul într-o reverență monahală.

Când am ajuns eu să o cunosc, Lali era deja un personaj. Curios să văd cu ochii mei „fiara”, n-am stat să mă informez din „surse”, ci m-am dus direct la ea acasă. M-a privit nedumerită prin ușa întredeschisă și a șoptit timidă:

– Dar n-am făcut nimic...

Mi-am dat seama că e prima dată când cineva o tratează omenește și încercă un dialog, contactul cu „lumea” având pentru ea un sens preponderent negativ.

În cele din urmă, m-a poftit în casă. Așa cum intuiseam, casa era foarte îngrijită, plină cu cărți și plante. Am stat de vorbă aproape o oră, timp în care am aflat că suferă de o formă de schizofrenie-psihoză delirantă, care se manifestă sporadic și pe neașteptate, în special după o perioadă de izolare și renunțare la medicație.

În rest, un om absolut normal. Trăia singură, avusese ceva pisici, dar i le luaseră vecinii, pentru că uneori lipsea cu lunile.

Cam ăsta a fost nivelul de „cunoaștere” la care a trebuit să mă limitez, fizic nu era timp pentru mai mult. În mod inevitabil, la un moment dat, a intervenit criza.

Lali urla de trei zile în casă, cu pauze de maxim zece minute în care, probabil, cădea epuizată. Din când în când, mai deschidea ușa pentru a arunca o oală cu apă peste cine se nimerea să treacă pe scări în momentul acela.

Zona în care locuia erau una dintre cele mai civilizate din cartier. Reclamațiile curgeau, însă, legislația din acel moment nu permitea să intri în casă decât în situații foarte clar precizate, printre care cea expusă nu se număra.

Nimeni nu voia să-și asume responsabilitatea.

Parchetul ridica din umeri și refuza să elibereze un mandat, nefiind vorba de o infracțiune. Direcția de Sănătate Publică și Ambulanța nu se implicau, afirmând că intră în competența lor din momentul în care e urcată în „salvare”. Milițienii comuniști, care încă mai controlau instituția, îți aruncau în scârbă celebrul „descurcă-te”...

Situația devenise oarecum disperată. Lali urla, vecinii erau cu nervii la pământ pe bună dreptate, presiuni de tot felul din toate direcțiile, noi tineri, 25-26 de ani, habar nu aveam.

În cele din urmă, stabilesc cu încă trei colegi de același

leat să facem o pândă la ea la ușă și, când deschide pentru a arunca apă, să o extragem și să o ducem la ambulanță sau să lăsăm medicul să intervină.

Trei ore am stat în fața blocului, așteptând să vină ambulanța specializată în transportul bolnavilor psihici, pentru că în tot orașul exista una singură cu această destinație.

Când a venit, am constatat că, de fapt, nu e vorba de o ambulanță, ci de un fel de coșciug pe roți, ruginit și murdar de sânge și excremente de la „pacientul” anterior. Pe podea avea sudată o targă din fier. De medic sau calmante nici nu se punea problema, iar șoferul brancardier a zis că el nu se bagă, ne așteaptă în mașină.

Încă o oră am stat în pândă la ușă.

În naivitatea noastră, credeam că, din momentul în care o prindem, o să fie simplu. Din păcate n-a fost așa, după ce am reușit să punem mâna pe ea, ne-a mai luat circa o oră să coborâm trei etaje.

Patru bărbați tineri, cântărind împreună în jur de 400 de kg în viu, nu reușeam să controlăm o femeie de 50. Țineam fiecare de câte un membru, iar Lali urla în continuare și ne făcea armonică, izbindu-ne de toți pereții.

Lumea se strânsese amuzată, ca la urs și, cu nesimțirea caracteristică, spărgeau semințe și se țineau de glume proaste.

Ajunși în cele din urmă la parter, am strigat la brancardier să cheme un medic să-i facă, dracului, ceva, pentru

Abia atunci a catadicsit brancardierul să ne ajute, de o manieră nu foarte ortodoxă. A întins-o pe targă și i-a legat mâinile și picioarele cu o sârmă de balot, că altceva nu avea, iar în jurul gâtului i-a fixat o chingă je-goasă, probabil, pentru a nu-și provoca singură răni mortale. A trântit ușile și asta a fost.

Nicio clipă nu ne trecuse prin cap că așa vor decurge lucrurile și ce avea să urmeze.

La o lună și ceva după eveniment, Lali s-a întors acasă, lividă și cu privirea pierdută. În noaptea aceea s-a aruncat de la balcon. Poate n-ar fi murit, dar în cădere s-a lovit cu capul de o măsută de beton din grădina blocului. Marginea metalică i-a secționat cutia craniană, calota cu scalpul și o parte din creier au sărit la câțiva metri, o altă parte din craniu a rămas atașată de cadavru, expunând partea interioară a foselor nazale, bucăți din creierul mic, sânge, artere...

Lăsase un singur bilet cu câteva vorbe, scrise cu majuscule și fără punctuație: EU ACOLO NU MĂ MAI ÎNTORC.

Deși rațional știam că nu așa stau lucrurile, am simțit că, într-un fel, acele cuvinte îmi sunt adresate, ceva s-a rupt definitiv în interior și, citindu-le, am murit și eu pentru prima dată.

Ninjalăi de shaormărie

Întuneric. Frig. Umezeală. Și miroase urât.

Fix ca-n curul unui șef de trib de boșimani, în sezonul ploios. „Dăcât” că e vorba de România, București, secolul XXI, cartier rezidențial amplasat între „grădinile suspendate” de pe Groapa Glina și „parcul dendrologic Protan”.

Ținta se deplasează pe jos, printre blocuri, prin ploaie.

Într-o echipă de filaj sunt două categorii de luptători, ăia care fug după hoț și ăia care rămân la bătaie. Bine, mai sunt vreo doi care știu carte, că trebuie cineva să facă și actele, da' ăștia sunt ciudățenii.

Acum, însă, s-a nimerit să-l avem noi „la direct”. Coborâm dintr-o mașină, două animale vii, cam la fo' 300 de kile în viu, la pachet, nemâncați. Unu' e poreclit „Butelie”, celălalt, „Mistrețu' Neprietenos”, fiind mai roșcovan el, așa, cam ca un luptător de sumo nazist.

Continuăm urmărirea. Ne strecurăm ca pisica, ninjalăi de shaormărie, cu pași mărunți și repezi, în reprize scurte.

Se aude un motor pornind. Știm că ținta parchează în apropiere și ne ascundem la repezeală. Colegu', după un copăcel anemic. I s-a săltat tricoul și i se vede bu-ricul, zici că e „happy face”. Eu mă lipesc de un perete, într-o umbră. Am tricoul la locul lui, „dăcât” că burta, tot așa, în afara umbrei. Bate lumina în ea. Sug cât pot. Nu merge. Rezolv problema cu un carton luat dintr-